

ПОЖАРИ В ГОРСКИЯ И ПОЛСКИЯ ФОНД

Бъдете бдителни по отношение на мерките за пожарна безопасност в гората и в близост до залесените площи. Изсъхналите листа и треви са леснозапалими от сравнително слаби източници на запалване с краткотрайно действие (неизгасени кибритени клечки и фасове).

Правила за пожарна безопасност в горския фонд:

- Паленето на огън в гората може да става само на специално обозначените и устроени за това туристически места. Предварително се уверете, че имате осигурени достатъчни количества вода за загасяване на огъня при поява на вятър и при напускане на мястото. Подгответе тупалки от гума или от зелени клони, с които да действате в случай на възникване на пожар
- Всички моторни превозни средства, с които се придвижвате, трябва да са оборудвани с искрогасители
- Не изхвърляйте стъклени бутилки - дефекти по тях могат да имат ефектът на лупа, което да доведе до запалване на сухи треви и растителни остатъци
- Не палете огън при наличие на силен вятър - той може да разнесе искри и горящи въглени на големи разстояния
- Разчистването от сухи клони, листа и отпадъци в горски участъци трябва да става чрез извозването им на определени за това места. Забранено е унищожаването им чрез изгаряне!
- Ако сте собственици на гори сте задължени да спазвате и изпълнявате всички лесоустройствени мероприятия, които са предвидени в нормативната уредба по отношение на стопанисването на горите.

При забелязване на признаци на пожар в гората (дим, мирис на изгоряло и пламъци) е необходимо бързо да оцените обстановката възможно най-точно да се ориентирате за мястото на възникване, фронтът на придвижване и скоростта на разпространение на пожара. Ако имате информация за хора, пребиваващи в близост до огнището на запалване, от вас зависи техният живот - подайте точно и ясно съобщение за пожара на тел. 112.

Ако запалването е в начална фаза, пожарът може да бъде изгасен с пясък, земя или тупалки от зелени клони. Ако сте в група, един от вас трябва да съобщи за възникналия пожар, а останалите - да обединят усилията си за ограничаването му до пристигане на специализирана помощ от органите за пожарна безопасност, горски стопанства, гасачески групи и др.

При пожар пазете дрехите си от възпламеняване и задължително защитете дихателните си пътища чрез намокрени кърпи и др. тъкани.

В случай на усложнена обстановка потърсете безопасен път за напускане - в посока, обратна на вятъра или покрай естествени и изкуствени водни басейни.

Вашата съобразителност и адекватни реакции могат да предотвратят големи щети и да спестят значителни разходи по овладяването на усложнената обстановка.

Последствията от горските пожари са:

Екологични

- Обезлесяване и ерозия на почвите.
- Промяна на водния отток, нарушаване на топлинния и воден баланс на екосистемите.
- Унищожаване на уникални находища на редки, защитени видове, ограничаване на биологичното разнообразие.
- Влошаване на санитарното състояние на горите.
- Намаляване поглъщателния капацитет на CO₂.

Икономически

- Похабяване на горски ресурси след дългогодишно инвестиране - загуба на дървесина.
- Извънредно отделяне на средства за ограничаване на вредните последствия.
- Намаляване продуктивността на земите и влошаване на растежните условия.
- Намаляване на приходите.

Социални

- Влошаване на микроклимата и условията за стопанска дейност.
- Спад в туристическия бизнес.
- Ограничаване на възможностите за поминък и обедняване на населението.
- Обезлюдяване на районите.

ТРАНСПОРТНИ ПРОИЗШЕСТВИЯ

Пътнотранспортните катастрофи са част от нашето ежедневие. Те са особена категория кризисни ситуации, които могат да причинят смъртта на много хора.

Първите 5-6 минути са от решаващо значение за спасяване живота на пострадалите.

При автопроизшествие предприемете следните действия:

- Подайте сигнал на тел. 112
- Напуснете превозното средство и помогнете на останалите пътници
- Не предприемайте рисковани мерки за освобождаването на затиснати от конструкцията на автомобила хора
- Изчакайте помоща на компетентните органи и обезопасете мястото на катастрофата със светлоотразителен триъгълник (30м за градски условия и 100м за извънградски условия)
- Откачете клемите на акумулатора
- Не пушете и избягвайте всякакви източници на възпламеняване, защото може да има изтичане на гориво
- Ако злополуката е с транспортно средство превозващо опасен товар, избягвайте допира с товара и се отдалечете на безопасно разстояние

Причините за възникване на пожар в моторно превозно средство са:

- Неизправности в електрическата инсталация и/или системата за подаване на гориво
- Неправилно извършвани ремонтни дейности и зареждане с гориво
- Умисъл
- За да се предотврати възникването на пожар в автомобил е необходимо:
 - Електрическата инсталация да е добре укрепена и да не преминава през остри ръбове
 - Предпазителите на електрическата инсталация и използваните приспособления за свързване на проводниците трябва да са стандартни
 - Горивната система да е добре укрепена
- Правила за безопасност в района на бензиностанциите:
 - Спазвайте определеното разстояние между автомобилите при зареждане
 - Изгасете двигателя
 - Не използвайте кибрит или запалка и не пушете

Забранено е съхранението и транспортирането на леснозапалими течности в съдове изработени от материали които не са електропроводими и такива, чиято цялост може да бъде лесно нарушена.

Законът за движение по пътищата задължава в моторните превозни средства винаги да има изправен и леснодостъпен пожарогасител.

НАВОДНЕНИЯ

Наводнението е природно бедствие, което се поддава на прогнозиране. При опасност от наводнение следете съобщенията по радиото и телевизията и изпълнявайте конкретните указания на структурите на Министерството на вътрешните работи.

Предварително се информирайте от кои водоеми, разположени в близост до вашето населено място може да се очакват наводнения, възможните заливни зони и безопасни маршрути за евакуация.

Мерки за безопасност преди възникване на наводнения:

- Не се строят жилищни и селскостопански сгради в незащитените заливни зони на реките
- Не изхвърляйте строителни и битови отпадъци в коритата на реките
- Сигнализирайте в кметството или в областната управа ако коритото и пространствата под мостовете не са почистени и ако има постройки в заливните зони
- Не преграждайте речните течения, това е забранено от Закона за водите

Как да действваме при наводнение:

- При необходимост от евакуация, ще бъдете уведомени от компетентните органи. Подгответе личен багаж с най-необходимите документи, лични вещи и продукти от първа необходимост
- Изключете газта и електричеството
- При невъзможност за напускане на сградата, заемте най-горните етажи или покрива. Известете близките си и подайте сигнал на тел. 112 относно местонахождението си
- Отдалечете се от заливната зона и се придвижете към най-близкото възвишение
- Не заставайте под мостове, подлези, надлези и други съоръжения
- При пътуване с МПС се препоръчва да спрете и да изчакате спирането на пороя
- Не правете опити за пресичане на разливи и потоци, преминете само ако сте сигурни, че водата е по-ниска от осите на колата или от коленете ви
- При невъзможност за евакуиране на животните, отворете вратите на помещенията, където са затворени
- Спазвайте указанията и реда установен от компетентните органи на МВР

ЗЕМЕТРЕСЕНИЯ

Земетресението е природно бедствие с тежки последствия, което не може да бъде предвидено. Територията на нашата страна се намира в силно сеизмична зона. Правилното поведение на всеки от нас може да бъде животоспасяващо, което налага познаването на основните правила преди, по време на и след земетресение.

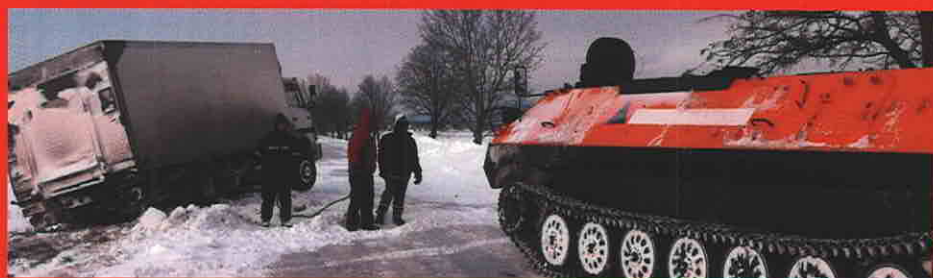
Действия преди земетресение:

- Вкъщи трябва да имате поставени на удобно място фенерче, чанта за документи и ценни вещи, аптечка, топли дрехи, пакетирани храна и бутилирана вода
- Отстранете всички ненужни предмети от изхода на жилището си и от евакуационните пътища на сградата
- Определете най-безопасните места в жилището си. Имайте предвид, че при земетресение най-опасни са балконите, външните стени, стълбищата и асансьорите
- Подгответе план за поведение на членовете на семейството и определете сборен пункт в случай на земетресение
- Мебелите се закрепват здраво, като не се поставят тежки, лесно падащи предмети на високи места
- Съхранявайте опасните вещества и течности в плътно затворени съдове

Действия по време на земетресение:

- Не напускайте сградата, в която се намирате. Направете го само ако можете да излезете на открито за около 10 секунди
- Заемете най-безопасното място в сградата - под рамката на вратата, близо до вътрешна стена, колона, под стабилна маса или легло
- След първите вибрации люлеенето ще се засилва, запазете самообладание и не напускайте сградата
- Ако сте на улицата, застанете далеч от сгради и далекопроводи
- Ако по време на труса шофирате, спрете на безопасно място и изчакайте
- В обществения транспорт е по-добре да изчакате края на труса в превозното средство
- Действия след земетресение:
- Изключете електричеството, газа и водата
- Вземете предварително подготвения багаж и бързо напуснете сградата
- Слезте по стълбите, не ползвайте асансьор
- Осигурете предимство за майките с деца и за възрастните хора
- След като излезете от сградата, отдалечете се на открито място, най-малко на разстояние равно на височината на най-близката постройка
- Не заставайте под далекопроводи, електрически, трамвайни и тролейбусни мрежи
- Окажете първа помощ на пострадали хора
- Обозначете местата, на които има затрупани хора

СНЕЖНИ ВИЕЛИЦИ И ЗАЛЕДЯВАНИЯ

Снежните виелици и заледяванията са често явление за нашата страна. Те могат да доведат до разрушаване на въздушните комуникации, блокиране на пътищата и поставят в рискована ситуация на живота на много хора.

Мерки за защита:

- При виелици и заледявания не тръгвайте на път. Част от пътищата могат да се окажат затворени поради снегонавявания
- Ако пътуването е наложително използвайте железопътен транспорт
- Облечете се с топли дрехи и подходящи обувки. Вземете със себе си бутилирана вода и пакетирана храна
- При пътуване с автомобил, проверете дали имате налични вериги, въже, лопатка, фенерче и достатъчно гориво
- Изберете първокласните пътища, които се разчистват с предимство. Когато минавате покрай сгради, електропроводи и дървета, карайте бавно и внимателно
- Спазвайте временната маркировка, поставена от контролните органи и пътните служби
- Информация за бедстващи хора подайте на телефон 112, като съобщите вашето местоположение, броя на хората в превозното средство, тяхната възраст и физическо състояние, има ли хора със специфични заболявания. Не напускайте превозното средство до пристигането на спасителните екипи. Завържете дреха с ярък цвят на антената, за да бъдете забелязани
- Окажете помощ на изпадналите в беда. Измръзналите части на тялото се разтриват със спирт и леко се масажират. Не използвайте сняг - тялото допълнително се охлажда и кожата може да се нарани

АВАРИИ С ПРОМИШЛЕНИ ОТРОВИ

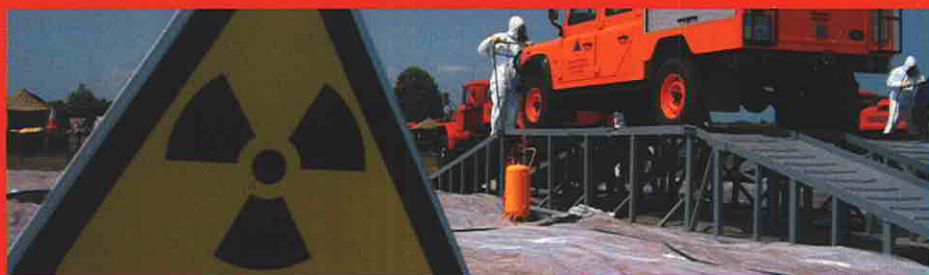
В промишлеността се използват и съхраняват големи количества химически вещества, които при определени обстоятелства - аварии или природни бедствия, могат да се превърнат в заплаха за здравето и за живота на хората.

Действия при аварии с опасни химически вещества:

- При получаване на сигнал за авария с опасни химически вещества запазете самообладание и съобщете за опасността на хората около вас. Напуснете района или помещението и съобщете на телефон 112
- Ако сте въщи, затворете и уплътнете прозорците, вратите и отдушниците, покрийте ги с мокри одеала, завеси и др.
- Пригответе си лични средства за защита, а ако нямате - намокнете марлена превръзка, кърпа или хавлия и ги поставете на дихателните пътища
- Помогнете на пострадалите. Изведете ги на чист въздух и на безопасно разстояние. Не правете изкуствено дишане, освободете ги от стягащите дрехи. Препоръчително е на пострадалите да се даде топло мляко и/или минерална вода

- Ако се намирате на открито, напуснете заразения район
- Ако сте в превозно средство, затворете прозорците и напуснете заразения район
- Потърсете помощ от спасителните екипи и/или служителите на спешна медицинска помощ
- Не употребявайте хранителни продукти от заразения район
- Обработвайте храната чрез обилно измиване и/или отстраняване на повърхностния слой
- Не извеждайте на паша животните в заразените райони
- При излизане от заразения район, свалете и проветрете дрехите си, преди да сте си свалили индивидуалните средства за защита. Измийте лицето и тялото си с вода и сапун и облечете чисти дрехи
- При завръщане по домовете и работните места (след отстраняване на аварията) проветрете помещенията и избършете мебелите, пода и стените с влажна кърпа

ПОВИШЕНА РАДИОАКТИВНОСТ

Опасност от радиоактивно замърсяване може да възникне вследствие на радиационна авария, трансграничен пренос или при нарушаване мерките за безопасност при работа с източници на йонизиращи лъчения.

Вероятността за възникване на авария в атомна електроцентрала е сведена до възможния минимум.

В случай на повишена радиоактивност:

- При възникването на радиационна авария, с опасност за населението, ще бъдете уведомени своевременно. Сигналът се подава чрез системите за ранно предупреждение и оповестяване и средствата за масова информация
- Спазвайте конкретните указания на специализираните органи на МВР. Не приемайте йодни таблетки по собствена преценка. При необходимост те и схемата им за прием ще ви бъдат предоставени от компетентните органи
- Следете подаването на съответния сигнал и имайте готовност да бъдете евакуирани. Поставете в полиетиленови пликове документите си за самоличност, пари, лекарства, ценности, комплект връхни дрехи, пакетирана храна и бутилирана вода
- Вземете мерки за уплътняване на вратите и прозорците

- Ограничете излизанията от дома си. Ако това е наложително използвайте противогаз, противопрашни маски, марлени превръзки. След пребиваване на открито свалете обувките и връхните дрехи и ги приберете отделно
- Спазвайте правилата за лична хигиена
- Следете информацията за обстановката по радиото и телевизията. Изпълнявайте точно указанията на компетентните органи
- Консумирайте само трайни и консервирани продукти. Не употребявайте хранителни продукти, за които е обявена временна забрана

При получаване на сигнал за евакуация:

- Изключете електрическата, газовата и водопроводната мрежи
- Затворете вратите и прозорците и спуснете пердетата
- Евакуация с личен транспорт до пункта за специална обработка ще се разрешава само ако предварително ви е даден евакуационен пропуск
- Вземете със себе си най-необходимото. Ако е необходимо, домашните животни ще бъдат изведени от заразената зона от съответните органи

СИГНАЛИ ЗА РАНО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ И ОПОВЕСТЯВАНЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО НА ТЕРИТОРИЯТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Сигналите за ранно предупреждение и оповестяване на населението на територията на страната са „Национален сигнал за тревога“, „Национален сигнал за край на тревогата“, „Въздушна опасност“ и „Отбой от въздушна опасност“. В таблицата е посочен техният вид и акустичните им характеристики:

№	Наименование на сигнала	Описание	По какво се предава	Бележки
1	„Национален сигнал за тревога“	Непрекъснат звуков сигнал с изменение на честотата и продължителност 3 мин.	Акустични сирени в градовете: София, Варна, Бургас, Русе, Плевен, Кърджали, Смолян, Пазарджик, Пловдив и Монтана	Излъчва се при бедствие, а два пъти в годината - на 1 април и 1 октомври - за тренировъчни тестове
2	„Национален сигнал за край на тревогата“	Непрекъснат звуков сигнал от акустични сирени с продължителност 3 минути и с честота 450 херца	Акустични сирени в градовете: София, Варна, Бургас, Русе, Плевен, Кърджали, Смолян, Пазарджик, Пловдив и Монтана	Излъчва се след бедствието, а два пъти в годината - на 1 април и 1 октомври - за тренировъчни тестове
3	„Въздушна опасност“	Непрекъснат звуков сигнал с продължителност 3 мин. и с плавно изменящ се звук през 15 сек.	Акустични и електромеханични сирени на територията на цялата страна	Излъчва се при необходимост и ежегодно на 2 юни за отдаване на почит на Христо Ботев и на загиналите за свободата на България
4	„Отбой от въздушна опасност“	Непрекъснат 3-минутен звуков сигнал с честота 450 херца	Акустични и електромеханични сирени на територията на цялата страна	Излъчва се след преминаване на опасността

ТЕЛЕФОН 112

На тел. 112 се подават сигнали при реална заплаха за живота, здравето, безопасността и/или имущество при пожари, наводнения, спешни медицински случаи, ураганни ветрове, земетресения, катастрофи, промишлени аварии, замърсявания, радиации, зимни бури и други произшествия и инциденти.

Телефон 112 не е информационен телефон, той не обслужва повиквания от неспешен характер - сигнали за неработещи светофари, проблеми с електро и водоподаването, нарушени пътни участъци и др.

Телефон 112 се избира без код на територията на цялата страна. Услугата е денонощна и безплатна.

Повикванията към телефонен номер 112 се приемат от оператори, чиято първа задача е да идентифицират подадената информация - фалшиво обаждане, лоша “шега” или реално събитие. Това става в рамките на 20 секунди.

Когато подавате информация за инцидент към телефонен номер 112 е необходимо да бъдете максимално ясни и точни при съобщаването на името си, видът и мястото на произшествието и броят на пострадалите. Операторът ще запише тази информация в електронен картон.

Конкретният случай се пренасочва към отговорните институции - Пожарна безопасност и защита на населението, Полиция, Спешна медицинска помощ, Национален медицински координационен център, Планинска спасителна служба - БЧК и Изпълнителна агенция „Морска администрация”, които изпращат екипи на мястото на инцидента.

В центъра постъпва обратна информация за това, което се случва на мястото на събитието, колко екипа са изпратени и от кои служби са те. Тази информация се следи и анализира от координаторите на телефон 112.